

XVI. Kasvatuslautakunta.

Kasvatuslautakunnan Valtuustolle antama kertomus Lautakunnan toiminnasta vuonna 1906 on sisällykseltään seuraava:

»Vuonna 1906 on Kasvatuslautakunnan toiminta jatkunut saman Lautakunnan
toiminta. suunnitelman mukaan kuin aikaisempinakin vuosina, mutta on edelleenkin laajentunut senkautta että Lautakunnan alaisia kasvatuslaitoksia on vuoden kuluessa tullut lisäksi uusi asumalaitos ruotsinkielisiä tyttöjä varten ja pikkukoulu ruotsinkielisiä poikia varten. Uuteen tyttöjen laitokseen, jota varten huoneusto on vuokrattu Gammelbyn ratsutilalta Kemiön pitäjässä, siirrettiin, kun se avattiin syyskuun alussa, kaikki yksityisille henkilöille hoitoonannetut tytöt, joilla oli äidinkielenä ruotsi, sekä kaikki ruotsinkieliset Vanajan turvakodista, joten tämä on voitu varata yksistään suomenkielisille tytöille. Jotteivät kuitenkin kaikki paikat Vanajassa heti tulisi täytetyiksi, on vielä tänä vuonna eräitä suomenkielisiä tyttöjä elätetty Seimelän yksityisessä kasvatuskodissa Vihdissä. Samasta syystä ei myöskään siirretty suurten poikain kasvatuslaitoksiin viime syksynä viittä poikaa, jotka olivat suorittaneet pikkukoulun Sammatissa, vaan sijoitettiin heidät Haarjärven kansakouluun mainitussa kunnassa, vaikka Lautakunnan on täytynyt sikäläisen kunnalliskokouksen päätöksen mukaisesti jokaisesta sellaisesta pojasta suorittaa lukukausimaksuna 10 mk. Kaikissa kasvatuslaitoksissa ja pikkukouluissa on opetusta annettu mikäli mahdollista kaupungin kansakouluille vahvistetun opetussuunnitelman mukaan, ja myös muidenkin hoidokkaittensa opetuksesta on Lautakunta koettanut pitää huolta parhaimmalla tavalla. Yksi poika on Lautakunnan kustannuksella suorittanut maanviljelyskoulun ja eräs toinen, joka on ollut liian heikko itse elättääksensä itsensä, sekä kaksi tyttöä on saanut käydä täkäläisiä valmistavia ammattikouluja, jonka ohella yksi tyttö on

ollut otettuna kansakoulujen jatkoluokalle. Rippikouluijässä olevia lapsia ovat asianomaiset papit opettaneet ja päästäneet ripille.

Uusi kasvatuslaitos suuremmassa määrin pahantapaisia poikia varten.

Voidakseen ohjesääntönsä mukaisesti pitää huolta myös sellaisista suuremmassa määrin pahantapaisista pojista, joita ei ole voitu menestyksellä kasvattaa jo olevissa kasvatuslaitoksissa tai koulusiirtoloissa. teki Kasvatuslautakunta lokakuussa Valtuustolle ehdotuksen kasvatuslaitoksen perustamisesta sellaisia poikia varten, ja koska Valtuusto jo aikaisemmin sellaisen laitoksen rakentamista varten on Anniskelu- ja vähittäinmyynti-osakeyhtiön voittorahoista varannut melkoisia määriä, odottaa Lautakunta luottamuksella tämän sen toiminnan menestykselle niin tärkeän kysymyksen ratkaisua ehdotettuun suuntaan.

Hoidettujen lasten lukumäärä.

Kalenterivuoden alussa elätettiin 160 lasta, eli 102 poikaa ja 58 tyttöä, Kasvatuslautakunnan toimesta. Vuoden kuluessa on otettu hoitoon 50 lasta, joista 34 poikaa ja 16 tyttöä, jotavastoin saman ajan kuluessa 40 lasta, joista 21 poikaa ja 19 tyttöä, on lakannut nauttimasta Lautakunnan huolenpitoa. Vuoden 1906 lopussa oli siis jäljellä Kasvatuslautakunnan hoidossa 170 lasta eli 115 poikaa ja 55 tyttöä. Eri kasvatuslaitoksissa on oppilasluku vaihdellut seuraavasti:

	Oppilasluku Tammik. 1 p. 1906	Tullut	Lähtenyt	Jäljellä Tammik. 1 p. 1907
Sipoon turvakoti	13	14	6	21
Nummen »	24	3	5	23
Lohjan »	14	9	3	20
Laversin »	13	9	7	15
Vanajan »	21	11	15	17
Sammatin pikkukoulu	17	6	8	15

Uuteen Kemiön Gammelbyn kasvatuslaitokseen oli tammikuun 1 päivänä 1907 otettuna 14 oppilasta ja 4 vanhempaa hoidokasta, jotka oli sinne siirretty, ja Porvoon Vekkosken pikkukouluun 8 poikaa ja 1 tyttö. Pojista oli tammikuun 1 päivänä 1907 yksityisten luo elätteelle annettuna 5 Sammatissa, 3 Espoossa, 3 Helsingissä, 1 Tuusulassa ja 1 Karkkilassa; ja tytöistä oli 10 hoidettavana Seimelän yksityisessä kasvatuskodissa Vihdissä, 2 oli otettuna valtion laitokseen Vuorelaan samassa pitäjässä, 4 oli annettuna elätteelle Helsinkiin, 2 Espoosen ja 1 Emsalöhön Porvoon pitäjässä.

Kevätlukukauden lopussa 1906 sai 8 poikaa ja 13 tyttöä päästötodistuksen suoritettuaan ylemmän kansakoulun kurssin. Kaksi poikaa ja kaksi tyttöä on tänä vuonna Kasvatuslautakunnan suostumuksella saaneet palata kaupunkiin jatkaakseen koulunkäyntiänsä tavallisessa kansakoulussa. Kaksi lasta ovat vanhemmat viime kesänä ottaneet pois niistä laitoksista, joihin ne olivat sijoitettuina, Lautakunnan voimatta saada niitä jälleen hoitoonsa, koska apua ei saatu silloiselta poliisilta. Kaksi poikaa on siirretty Myrskylän turvakotiin, ja yksi on saanut palata vanhempiensa luo, jotka olivat muuttaneet Helsingistä. Muut kasvatit, jotka vuoden kuluessa ovat lakanneet nauttimasta Lautakunnan hoitoa, ovat aikaisemmin saaneet kansakoulutodistuksen.

Laitoksista
laskettuja oppi-
laita.

Hoitoonotettujen lasten terveydentila on ylipäänsä ollut hyvä, ja ne, jotka ovat tarvinneet hoitoa sairaaloissa ja klinikoissa, on tuotu kaupunkiin saamaan hoitoa. Näistä viimeksimainituista on yksi Sammatin pikkukouluun kuuluva poika vuoden kuluessa kuollut.

Oppilasten
terveydentila.

Useimmat kasvatuslaitosten kasvateista ovat käyttäytyneet hyvin, niin että heitä vastaan ei ole tarvinnut tehdä mitään painavampia muistutuksia; useat ovat kumminkin, etenkin laitoksessa oleskelun ensi aikoina, tehneet karkausyrityksiä, jotkut useampiakin kertoja.

Oppilasten
käytös.

Mikäli on tullut Kasvatuslautakunnan tietoon ovat aikaisemmin eronneet pojat, yhteensä 98, kaikki paitsi 3 käyttäytyneet jotensakin hyvin, ja monet ovat jääneet maalle rengeiksi. Yksi on suoritettuaan maanviljelyskoulun kurssin saanut paikan pehtorina eräällä tilalla, 5 on merimiehinä. Helsinkiin palanneista työskentelevät useimmat työpajoissa, 3 on kuormaajurinrenkeinä; muutamat ovat usein vaihtaneet tointa tai heiltä puuttuu pysyvä toimi. Edellämmainituista 3:sta, jotka ovat joutuneet oikeuden kanssa tekemisiin, on yksi tuomittu murtovarkaudesta ja yksi ryöstöyrityksestä. Kolmas, joka viime keväänä ilman Lautakunnan suostumusta jätti paikkansa maalla, on ollut sekautuneena näpistelyjuttuun, mutta kun asianomistaja ei vaatinut edesvastuuta ja poika uudelleen otettiin Kasvatuslautakunnan hoitoon, ei juttua lykätty Raastuvanoikeuteen.

Aikaisemmin
laitoksesta
päässeitten
oppilasten
käytös.

Jos siis poikain siirtymisen laitospelämästä sopivaan toimintaan yleensä voidaan katsoa tapahtuneen ilman mitään suurempia vaikeuksia, ei sitävastoin voida samaa sanoa laitoksesta päässeistä tytöistä. Ensinnä on näyttäytynyt tarpeelliseksi pidättää näitä jotensakin kauan Kasvatuslautakunnan hoidossa, joten heidän kasvatuksensa on tullut kalliimmaksi

kuin poikien, ja kun heidät lopulta on voitu sijottaa palvelukseen, ovat he tavallisesti piankin kyllästyneet siihen ja, ymmärtämättömien sukulaisten houkuttelemisena sekä näitten kannattamasta vastenmielisyydestä palvelijattaren oletettuun epävapaaaseen asemaan, tulleet Helsinkiin päästäksensä ompelijattariksi y. m. Lautakunnan kykenemättä sitä ehkäistä. Useissa sellaisissa tapauksissa on 18 vuotta nuoremmat tytöt täytynyt jälleen ottaa turvakoteihin, vaikka näitten vaikutus nuorempiin kasvatteihin useinkin on näyttäytynyt haitalliseksi. Ennen vuotta 1906 ja sen kuluessa eronneista 29 työstä elättää itseänsä kuitenkin vielä 8 palveluksessa olemisella. Yksi, joka on suorittanut pikkukoulun opettajatarseminarin, on jo kolmatta vuotta pikkukoulun opettajatarloimissa, yksi on naimisissa ja yksi, joka potee pitkälle kehittyntä keuhkotautia, on joutunut kaupungin Vaivashoitohallituksen huostaan.

Sihteerille
uskotut hol-
houkset.

Myös menneen vuoden kuluessa on Kasvatustalokunta kahdessa tapauksessa vain Holhouslautakunnan ja Raastuvanoikeuden avulla saanut huolenpitoonsa sellaiset lapset, joitten vanhemmat ovat olleet sopimattomia kasvattamaan niitä. Lautakunnan sihteerille uskottujen holhouksien luku on tämän johdosta noussut 49:ään, koskien yhteensä 79 lasta.

Menot Lautakunnan toiminnasta.

Kaikki menot kasvatuslaitosten ylläpidosta ja yksityisestä elänteelleannosta ovat nousseet Smk:aan 63,415: 60; laskettu oli Smk. 61,904: 34. Lisäys koskee yksityiseen elänteelleantoon määrättyä erää, jonka lisäksi on käytetty Smk. 3,316: 34 aikaisemmin mainitusta syystä. Koska kuitenkin korkoja pahantapaisten lasten turvakotia varten lahjoitetuista rahastoista on kertynyt Smk. 626: 40 ja vanhempain avustuksia lasten elättämiseksi Smk. 548: 95 enemmän kuin oli laskettu, on mainittujen menojen suorittamiseen Valtuuston tähän tarkoitukseen myöntämän määrärahan lisäksi käytetty ainoastaan Smk. 335: 91. Myös Lautakunnan käyttövaroja kuluja, tarkastusmatkoja y. m. varten on kulutettu yli myönnetyn määrän Smk. 295: 71, koska sekä uuden kasvatuslaitoksen huoneuston valinta sekä sen ja muitten laitosten korjaustyöt ovat aiheuttaneet monta matkaa, että myös kahden johtajan- ja yhden johtajattarentoimen avoimeksi julistaminen tänä vuonna on vaatinut verrattain runsaat ilmoituskustannukset. Menot ovat jakautuneet eri laitosten ja yksityisen hoitoannon erän osalle seuraavasti:

Sipoon Paipisten kasvatuslaitos		Smk	9,659: 54
Nummen Tavolan	»	»	7,527: 71

Lohjan Karstun kasvatuslaitos	Smk	6,804: 14
Porvoon Laversin »	»	5,635: 97
Vanajan Paikkalan »	»	7,936: 92
Kemiön Gammelbyn »	»	9,634: 33
Pikkukoulu Sammatin Myllykylässä	»	4,679: 28
» Porvoon Vekkoskella	»	2,161: 37
Yksityinen hoitoonanto	»	9,316: 34

Menot Sipoon ja Kemiön kasvatuslaitoksista ovat verrattain suuret, riippuen siitä, että kalliita muutos- ja korjaustöitä näissä on täytynyt suorittaa sekä jälkimäiseen sitäpaitsi hankkia täydellinen kalusto. Jos lasketaan yhteen päivät, joina kasvatit kussakin laitoksessa ovat saaneet elatusta Kasvatuslautakunnan määrärahasta, ja jos varsinaiset kustannukset tästä elatuksesta jaetaan tasan elatuspäivien osalle, niin on:

Sipoon laitoksessa elatuspäiviä	5,065	ja keskimääräinen päivä	kustannus	40 p.
Nummen »	8,594	»	»	36 »
Lohjan »	5,222	»	»	36 »
Laversin »	5,007	»	»	44 »
Vanajan »	7,175	»	»	37 »
Kemiön »	1,578	»	»	44 »

Kasvatuslautakuntaan ovat vuoden kuluessa kuuluneet rehtori V. T. Rosenqvist puheenjohtajana sekä jäseninä senaatinkamreeri R. Erenius, tohtorinrouva H. Nordman ja tohtori, vapaaherra A. de la Chapelle ynnä osan vuotta pastori A. Wallenius ja eversti I. Gordie sekä näitten muutettua paikkakunnalta pastorit E. Panelius ja E. Murén. Rehtori Rosenqvistin ja pastori Paneliuksen, joiden vuoro oli vuoden lopussa erota Lautakunnasta, on Valtuusto uudelleen valinnut.»

Lautakunnan
jäsenet.